HALMASHAURI YA WILAYA YA LONGIDO MTIHANI WA ROBO MUHULA WA KWANZ

MWONGOZO WA USAHIHISHAJI KISWAHILI KIDATO CHA TATU 2024

MAJIBU

1. (a) 1@ 10

i	ii	iii	iv	v	vi	vii	viii	ix	x
C	C	B	C	D	E	B	B	A	E

2. (06)

i	ii	iii	iv	v	vi
G	E	F	D	A	H

3. S. Ambatano

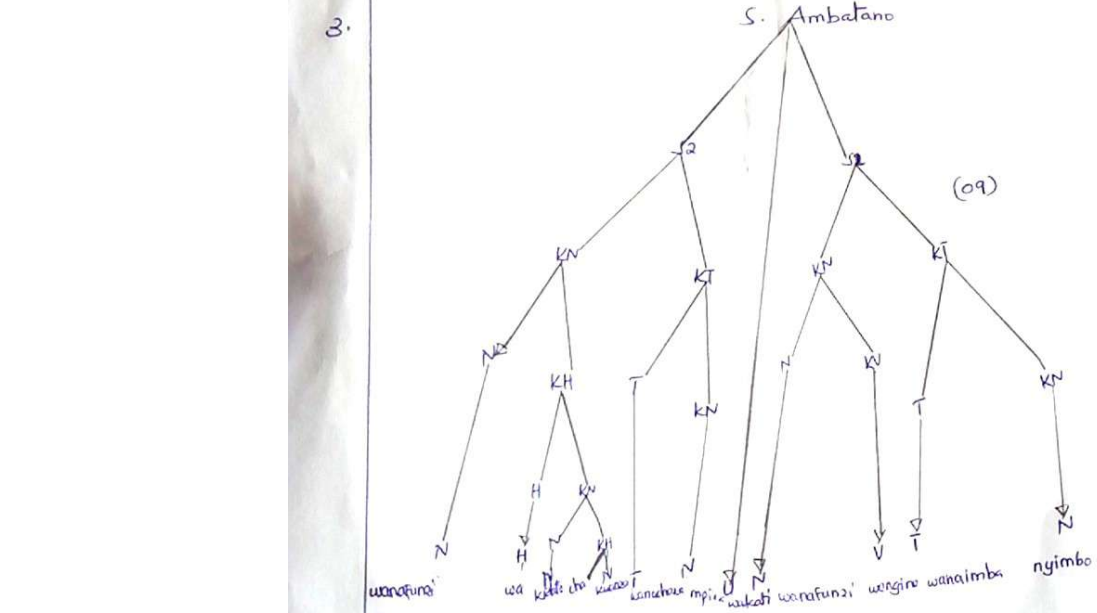

(09)

4. i) KI - VI
ii) I - ZI
iii) A - WA
iv) U - YA
v) U - I
vi) KU
vii) U - I
viii) I - ZI
ix) A - WA

(09)

Scanned with AnyScanner

05. Mwalimu azingatie mathali yayoto yanayofaa kujibu swali.

i) jungu kuu hatikasi ukoko- sifiku zoto jungu kuu hatikasi ukoko omba uchawi usitazimizha.

ii) kidolo kimoja hakiwezi chawa- mkishirikiana mtashinda.

iii) Mwenda polo hajikawai au patapate ndiyo mwendo. fanya polepole ili liwe na ufanisi

iv) Akiba haiozi. Hifadhi pesa kidogo ivi unajua akiba haiozi

v) Mwanya uhibo tamiyi mwanya njoo - Pambana na hali yako.

vi) ~~Linamwalo~~ Linamwalo lipo kama halipo laja - Wanawema ni mdokozi sio wajinga kwa sababu Linamwalo lipo kama halilo laja (06) alama.

06. a) Badilisha njeo ifuatayo

i) na - wakati uliopo hali yakuendelea

ii) ta - wakati ujao

iii) li - wakati uliopita

iv) ta - wakati ujao (08) Alama

v) ta - wakati ujao

vi) li - wakati uliopita

vii) na - wakati uliopo

viii) li - wakati uliopita.

07 (a) O- rejeshi hutokea kabla ya mzizi wa nomino

(b) Mifano ya o- rejeshi

(i) -o- (09) Alama

sentensi: Mti uliyanguka jana umepasuliwa

(ii) -cho-

sentensi: kiti kilichonunuliwa kimepotea,

(iii) -lo-

sentensi: jongo lililojongwa jozi limekamata

(iv) -yo-

sentensi: ~~jongo~~ mfongi aliyetolewa uhaloni anauja

08. Maana ya sensa ya watu na makazi: Ni zoezi maalumu linalotangulia ili kupata-
takwimu ya watu wote nchini kwenu, kijijini, mahali wanapoishi hali za uchumi ndani
n.k.

Changamoto zinazojitokeza katika zoezi la sensa ya watu na makazi.

i) Imani potofu
ii) Makazi ya watu kuwa mbalimbali
iii) Uhaba wa vifaa vya wafanyakazi na wanafunzi
iv) Ukosefu wa huduma za kijamii
v) Suala la elimu.
vi) Suala la ulevi. (13) Alama
~~vii) Utamaduni~~

09. Maana ya Asili au chimbuko: Ni jinsi kitu au jambo lilivyotokea au kuanzishwa
lilivyoanza. Au Nadharia ni dira au mwongozo

Nadharia (4)

i) Kiswahili ni Lugha ya vizalia (15) Alama
ii) Kiswahili ni pijini/kreoli
iii) Kiswahili ni kiarabu
iv) Kiswahili ni kibantu.

10. Maana ya Fasihi simulizi: Ni aina mojawapo ya fasihi inayowasilishwa kwa
mdomo/masimulizi Lakini Fasihi andishi Ni fasihi inayowasilishwa kwa maandishi.

HADHIRA YA FASIHI SIMULIZI	HADHIRA YA FASIHI ANDISHI
i) Wanaonana ana kwa ana	-Hawaonani ana kwa ana
ii) Inapokea mabadiliko ya haraka	- Haipokei mabadiliko kwa haraka
iii) Inafikisha ujumbe kwa njia ya mdogo	- Inafikisha ujumbe kwa njia ya maandishi (15) Alama
iv) Huchukua watu wote	- Huchukua wanaojua kusoma tu.
v) Ni kongwe	- sio kongwe.

Scanned with AnyScanner

11 (a) Maana ya methali. Ni somi tupi zenye pande mbili za macaazo ambazo hualemisha

(b) (i) Simba muanda pole ndiyo mla nyama.

(ii) Shukrani ya punda ni mateke (15) Alama

(iii) Samaki mkunje angali mbichi

(iv) Jogoola shamba halikuiki mjini

Hitimisho.

Scanned with AnyScanner